

Орієнтовні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з предмета "Християнська етика"

Предмет "Християнська етика" розглядається як єдиний процес навчання і виховання, уроки якого носять бінарний характер визначення: інформаційно-пояснюючий та виховний. У такому поєднанні пріоритетну роль відіграє виховання. Під час засвоєння знань відбувається формування моральних рис та моральної поведінки; рис як моральних та громадських чеснот і поведінки як сукупності норм християнської етики.

Наскільки складно дати визначення морально зрілої людини, настільки ж непросто перелічити критерії оцінювання досягнень учнів з цього предмету. Морально-етичне виховання — це завжди рівняння з багатьма невідомими: в ньому відсутній завершальний, остаточно-оціночний момент. Недостатньо лише знати основи християнських моральних цінностей — людина повинна зарекомендувати себе в житті своєю поведінкою.

З цього огляду бал має відносний, навіть символічний характер. Оцінювання з предмету продовжує залишатися дискусійним.

Натомість переконливо звучить таке положення педагогіки: процес морального виховання ефективний тоді, коли вчитель має зворотню інформацію про дієвість виховних впливів теоретичних знань, які б згодом мали перейти у світогляд і стати внутрішнім переконанням.

Життя підказує інтегральний підхід до визначення критеріїв оцінювання з християнської етики, який би поєднував релігійні, інтелектуальні, моральні, вітальні, вольові та естетичні цінності особи.

В основу критеріїв покладено педагогічні вимоги правильності, повноти відтворення знань і вмінь та психологічні вимоги усвідомлення, розуміння етичних вартостей.

При оцінюванні навчальних досягнень учнів з християнської етики пропонуємо враховувати:

- розуміння пріоритету християнських цінностей та виявлення активності щодо предмета;
- урочну діяльність школярів: теоретичні знання та вміння в обсязі, визначеному програмою; аналіз морально-етичних категорій; працю зі Святим Письмом та моральноетичними творами;
- відкритість дітей до позитивного спілкування з іншими.

Виходячи з вище аргументованих міркувань, пропонуємо орієнтовні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з християнської етики у контексті запровадження 12-ти бальної системи оцінювання, "Критерії..." обговорені і доповнені за участю творчої групи вчителів християнської етики зі шкіл Львівської області.

(Додаток 1).

Рівні навчальних досягнень	Бали	Характеристика навчальних досягнень учня (учениці)
Початковий	1-3	<p>Учень сприймає Бога на побутовому рівні, засвоює матеріал фрагментарно, однозначно його тлумачить, недостатньо використовує християнську термінологію.</p> <p>На уроці віддає перевагу стороннім заняттям, що заважає сприйманню та засвоєнню програмового матеріалу.</p> <p>У взаєминах з іншими не завжди дотримується моральних норм поведінки, не замислюючись над її етичними наслідками.</p>
Середній	4-6	<p>Учень погоджується з існуванням Творця; предмет асоціює з Богом як найвищим добром. Інколи виявляє тимчасову байдужість до предмета.</p> <p>Учень в цілому сприймає текст Святого Письма. При наданні допомоги вчителя або однокласника працює зі Святим Письмом. Сприймає морально-етичні оповідання, переказує їх зміст.</p> <p>Учень в основному засвоїв матеріал, але не знає головних понять усіх тем. розуміє різницю між видимим і невидимим світом; дає визначення чеснотам; фрагментарно пояснює етичні вартості; частково аналізує теоретичний матеріал.</p>
Достатній	7-9	<p>Учень визнає залежність людини від Бога; християнсько-етичні аргументи є для нього переконливими. Адекватне ставлення до предмета виявляється у його охочому відвідуванні занять, виконанні домашніх завдань. Учень тягнеться до чистого, гарного, світлого, що уособлює християнські чесноти.</p> <p>Учень самостійно працює з текстом Святого Письма; ознайомлений з подіями Старого та Нового Завітів; може знайти необхідні цитати в Біблії. Коментує зміст морально-етичних творів.</p> <p>Виявляє правильне розуміння морально-етичних категорій; наводить приклади Для їх пояснення: володіє термінологією; аналізує моральні правила; здатний виділити головну думку з суми інформації за темою; може пояснити значення біблійних сюжетів для сьогоденного життя людей; розуміє міжпредметні зв'язки християнської етики з іншими дисциплінами; справляється з усіма формами роботи на уроці; вивчає українську поезію духовної тематики. Допускає незначні неточності, йому бракує власних висновків, узагальнень. Розуміє, що релігія і нація становлять єдину духовну систему.</p>
Високий	10-12	<p>Учень сприймає християнське вчення як Благо; має довіру до Творця, здатний бачити Його у всьому; має бажання когось наслідувати.</p> <p>Виявляє зацікавлення предметом, намагається зрозуміти релігійні явища, що знаходить відображення: у запитаннях та відповідях учня, у читанні додаткової релігійної літератури, дитячої та молодіжної християнської періодики, бере активну участь у проведенні заходів духовної тематики; є схильним до загальношкільних (в майбутньому —</p>

	<p>до загальнолюдських, державних) справ.</p> <p>Працює зі Святим Письмом; орієнтується в біблійних текстах Старого та Нового Завітів; аналізує, розрізняє їх текст; розуміє значення символів, метафор, гіпербол; може закінчити знайомий прослуханий текст зі Святого Письма за його початком. Знає походження афоризмів Нового Завіту, доречно їх використовує в усному мовленні та при написанні творів.</p> <p>Правильно інтерпретує зміст творів на морально-етичні теми: побожні перекази, повчальні історії, вірші, світські оповідання.</p> <p>Знає основні положення, моральні категорії, правильно пояснює абстрактні поняття; аргументує свої думки, робить узагальнення, вміє висловлюватись і вести розмову на морально-етичні теми. Знає напам'ять те, що має бути тривалою власністю пам'яті людини: учень самостійно виводить мораль теми; наводить приклади сучасних життєвих ситуацій, які підтверджують актуальність християнського вчення сьогодні: встановлює міжпредметні зв'язки християнської етики з іншими предметами: історією, літературою, музикою, живописом.</p> <p>Вміє переборювати інтелектуальні труднощі на уроці: розв'язування релігійних кросвордів для нього є стимулом пізнання. Знає українську релігійну поезію і пісні.</p> <p>Стоїть на християнсько-патріотичних позиціях, які відповідають як вимогам світової Божої Енциклопедії — Святого Письма, так і морально-етичним нормам українського народу.</p>
--	--

P.S. Творча група не наполягає на обов'язковості, доцільності введення початкового рівня оцінювання навчальних досягнень учнів з предмета "Християнська етика".